

JŪROS SKAUTŲ KNYGYNAS.
Nr. 1.

LIETUVOS ATEITIS

P. JURGELEVIČIUS

LIETUVOS SKAUTAMS REMTI DRAUGIJOS LEIDINYS.
KAUNAS

1925 M.

Kilniausio idėjos skelbėjui,
Šventijos draugui

prof. Šalkauskini -

- autorius.

1926.
Kaunas.

TURINYS

	Pusl.
Mes ir jaunoji karta.	5
Mokykla ir jaunuomenės auklėjimas	14
Auklėjamoji skautystės sistema	16
Susirūpinkime Lietuvos ateitimi	27

Paveikslai:

a) Skautų stovykla miške.	9
b) Jūrų skautai	13
c) Ir Aigipte esama skautų	21
d) Jūrų skautijos ateitis	29

MES IR JAUNOJI KARTA.

Visa, ką darote, darykite vardan ir dėl Tėvynės.

Adomas Mickevičius.

Ankštas ryšys yra tarp kūno ir proto lavinimo ir doros auklėjimo. Harmoningas, višasalis žmogaus pajėgų išlavinimas turėtų tapti auklėjimo ir mokymo tikslas.

Prof. P. Avizonis.

Ar mes galime valstybei didesnę ir geresnę dovaną suteikti, kaip visuomenės auklėjimas?

Cicero.

Jei man reikėtų laustatyti aukščiausiąjį idealą mano Tėvynei, tai išreikščiau pageidavimą, kad visi vyrai būtų išėję skautų eiles arba būtų išauklėti sulig jų teorija. Tokia tauta būtų žmonijos papuošalas ir reikštų tokią dvasios pajėgą, kurios pasaulis dar nėra matęs.

Lordas Rozberi.

Visi štai jau keleri metai džiaugiamės, gyvendami savam, nepriklausomam, laisvam Lietuvos krašte. Turime štai valdžią, tvarką, įstatymus tokius, kurių mes norime. Turime už vis brangiausiąją laisvę; kiekvienas mūsų krašto gyventojas turi ypa-

tingas teises, kurios yra gerbiamos. Visų gyvenimas pasidarė mielesnis ir geresnis, kaip kad buvo prieš kelerius metus. Žodžiu, dabartiniu gyvenimu visi esame patenkinti. Tą gerovę mums iškovojo geresnieji Lietuvos sūnūs, kurie nepabijojo ginklą į rankas paimti ir, negailėdami savo jaunų gyvybių ir sveikatos, iškovojo krašto gyventojų naudai visus nepriklausomybės patogumus.

Taigi mūsų dabartis gerai yra aprūpinta. Atstatome Didžiojo Karo sugriautus ūkius, trobesius, steigiamo daugybe prekybos bei pramonės įstaigų, bankų, specialių mokyklų ir t.t. ir t.t. Gražiai rėdomės ir gauname skaniai pavalgyti. Trumpai kalbant, geriau pradėjome gyventi — ir tautai ir pačiai valstybei iš to didelė nauda.

Visa tai gera ir gražu. Bet pagalvokime dabar, gerbiamieji tautiečiai, ar mes rūpinamės savo krašto, Lietuvos, ateitimi, Jos gerove? Ar mums rūpi ateitis?

Juk amžius nesitikim gyventi, o jaunoji karta, kuri šiandien dar mokyklos sienų globojama ir kurios žymi dalis gatvėje laisvai mokosi visų ydų iš žemai nupuolusių apgailėtinų žmogysčių, — juk turės neužilgo pakeisti visus dabartinius respublikos bei tautos vadus ir visuomenės darbininkus! Ir patiems senatvėje miela būtų ramiai gyventi paskutinės dienos prie dėkingųjų vaikų, išsivadavus iš visų gyvenimo rūpesčių. Juk šių dienų vaikai — mūsų tautos ateitis. Ant jaunųjų pečių greit uždėsime Tėvynės likimą. Kokia bus jaunuomenė, tokia bus Lietuva. Jeigu ji pasirodys silpna, be valios, ir jeigu jai nebus įkvėptas jos uždavinys, tai labai greit susilauksime verguvės, bet jau didesnės ir baisesnės, kaip ligi 1919 m. pergyvenome. Bet jei Lietu-

vos jaunuomenė parodys savo galią, tvirtą būdą, vyrišką valią, užsigrūdinimą ir sveiką dvasią, kuri jai vadautų, tai visi galėsime ramiai žiūrėti ateitin. Tokia karta išves mūsų tautą dar šviesesnėn ateitin, kaip kad mes iškovojom.

Bet ar Lietuvoje jaunuomenė nūn rengiama ateities gyvenimui? Kiek pagalvoję, deja, be noro turime atsakyti, kad...ne. Dabarties gerovės išlepinti pradedame snausti ant Nepriklausomybės laurų.

Subrendęs kiekvienas žmogus išeina į platųjį gyvenimo kelią ir pats jau turi rūpintis savo būviu be savo globėjų pagalbos; tėvai tada jau būna pasenę ir daugiau jau nebeteikia medžiaginės pagalbos, dargi patys jos būna reikalingi. Tuo tikslu jis turi mokėti save išlaikyti ir būtinai turi būti savarankiškas, drąsus, sumanus, darbštus, energingas, stiprus ir sveikas, kitaip sakant, privalo turėti patobulintus proto, dvasios ir kūno savumus. Toks žmogus, sakoma, turi būdą ir valios jėgą. Be šių ypatumų žmogus greitai visapusiškai nusilpnėja gyvenimo kovoje ir, jos užkamuotas, smunka nedorybių bedugnėn, į visokias nelaimes, vargus, skurdą ir t.t. O žmogus su būdu eina drąsiai pirmyn, daug iš gyvenimo iškovoja ir pasiekia gyvenimo laimės. Iš tokių žmonių stiprėja ir tautos kūnas.

Tik, nelaimėi, mūsų Tėvynėje tokių idealių žmonių parengimu — auklėjimu kaip tik rimtai nesirūpinama. Čia gal nesutiktų su šiuo tvirtinimu mokykla, kuri ilgiausią laiką globoja jaunuomenę. Bet nepamirškime to, jog mūsų mokykla berniukui ar mergaitei duoda vien žinių, mažą kuopą prisidėdama prie jų auklėjimo (dar mažiau prie būdo auklėjimo). Kituose kraštuose (Amerikoje, Anglijoje...), kur mokykloje uoliai gyvendinama vadinamoji praktingojo

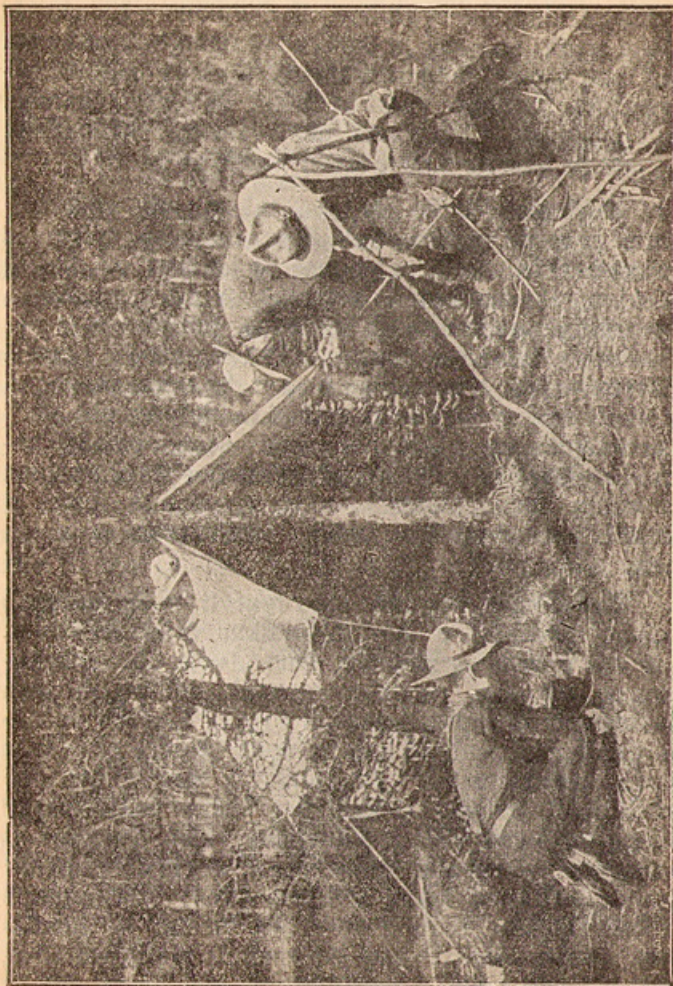

auklėjimo sistema, mokykla būdo auklėjimui daro didelės ir sekmingos įtakos“).

Tačiau mes, neturėdami pedagogų arba auklėtojų (turime tik mokytojų!), savo mokyklos negalime kaltinti, nes mūsų tautai bendrai dar daug ko trūksta, nors su šitais trūkumais ir atkakliai kovojama. Daugumos besimokinančių jaunuolių ir mergaičių tėvai (ūkininkai), atidavę nuo mažumės savo vaikus į miestus ir net dažniausia visai nežinomiems žmonėms, mažai juos temato ir tuo būdu auklėjimui palankiausiam amžiuje negali daryti įtakos. Ir kokie po to išeina žmonės? Tėvai mato savo vaikus tikrai per atostogas (tadaiais vien tik pasidžiaugia), o mokykla ir globėjai (bet tikriausiai, būtų šeimininkai bei valgyklų šeimininkai) auklėjimu beveik nesirūpina. Ar galime vadinti „inteligentais“ šituo keliu išėjusius žmones, išaugusius beveik be jokios auklėtojų priežiūros ir dažniausia net paprasčiausio mandagumo nepamokytus?

Neminėdami didelio vaikų mirtingumo, jaunuolių savijudybių, dažniausia dėl nesusipratimų šeimynoje ir mokykloje, ir miestų—miestelių vaikų nesveikatos,—pažvelkime į gausingiausią mūsų kaimo jaunomėnę, kuri gyvena nepaprastose apystovose. Berniukai ir mergaitės nuo jauniausių dienelių dūlinėja paskui galvijų su botagu rankoje ir su maišu ant galvos (nuo lietaus apsaugoti); naktį — arklių ganymas, žiema — sunkūs namų darbai, dažniausia jų patvarai neįkandami. Šitose apystovose jie mokosi kovoti dėl buitės. Taip sunkiai ir skurdžiai tenka gyventi jaunesiems darbininkams, kurių dau-

*) Žr. mano „Piliečių auklėjimo mokykla — skautybė“ 84. pusl. Autorius.

Skautų stovykla miške.

gumas nežino jokios globos, tik dažniausia žiauria tėvišką valią. Didesnė jų dalis visai nemato mokyklos, nes nuo jaunų metų turi dirbti, tėvams padėti. Su-brendimo amžiuje vaikinai būna ištvirke, girtauja, paleistuvauja; merginos nuo vaikinų neatsilieka — net su lengva sąžine savo kūdikius žudo!

Bet skaudesnis reginys, tai miesto vaikėzai, kurie gyvena aludėse, bakūžėse, rūsiuose, tvirtovėse, gintuvėse (Kaune), pastogėse ir dažnai po keleta šeimynų vienam bute. Neturtas, skurdas, pusbadis, gyvenimas ankštuose, tvankiuose, tamsiuose ir nešvariuose butuose verčia vaiką veržtis į gatvę. Gatvė — tai jo pasaulis; kad ir bauriausia gatvė, tačiau jam ten mieliau ir maloniau, kaip namie. Jaunas vaikutis žingeidžiomis akimis seka tą naują pasaulį, o gatvė juk visiems prieinama — mielai priima tą naują auką, moko ją savo gyvenimo teisių ir labai greit užnuodija jauną, išpūdžiams palankią sielą.

Kiekvienam, tur būt, teko matyti maži, nudrįsę vaikai, bevagią su maišais malkas arba daržoves. Tai yra pirmas jų žingsnis, šiuo atveju dar nesąmoningas (tai daro motinos varomi), bet po to seka drąsesni ir dažnesni panašūs žygiai. Gatvės pasaulio gundomas, vaikas ima galvoti: „Kodėl gi ir man širdis nenuraminti?“ Atsiranda ir pas jį „širdies troškimai“, pajunta reikalą bet kuriuo būdu įsigyti pinigų pirmiems džiaugsmingiems vaiko troškimams patenkinti — rūkalai (papierosai), degtinė ir kortos. Su tuo reiškiniu rišasi ir kitos ydos: tvirkinantieji kinematografai, pornografija, jos vaisiai — anonizmas, vėliau paleistuvystė su visomis jos įdovanomis, o kas toliau seka — nekalbėsiu, visi gerai žinote.

Teisėjai tokio amžiaus nusikaltėliams nesugeba at-tinkamos bausmės pritaikinti.

Nuo tokio bedugnės kranto atsitraukti pati jaunuomenė neįstengia: trūksta jėgų, trūksta globos, trūksta pagalbos ir dvasinės vadovybės pirmose eilėse. Turi pasiduoti stipresnių „pagundų“ įtakai ir pagaliau doroviškai puola.

Žodžiais negalima atvaizduoti tos tragedijos, to netvorto jaunuomenės atsparumo šioje kovoje. Reikia patiems visa tai pamatyti ir pažinti, tada aiškiai suprasite, jog čia ne jaunuomenė kalta, bet mes. Nepamirškite, jog čia **kalbu ne apie prieglaudą keliom dešimtims mirštančių senelių, bet apie jaunas gyvasias tautos pajėgas, kurių pas mus yra arti vieno milijono žmonių.** Per karo ištrėmimą Rusijoje beveik visa ištrėmtoji Lietuvos jaunuomenė buvo suglausta prieglaudose ir bendrabučiuose. Ne vienas tėvas — lietuvis ir ne viena motina — lietuvių ašarose ir sielvartoje pasiuntė toms įstaigoms prakeikimus, susilaukę iš ten grįžusių savo vaikų, neradę juose net gimdytojų pagarbos, nei dorovės, nei artimųjų meilės! Nemaža tų jaunuolių pasidavė pragaistingoms revoliucijos bei bolševizmo įtakoms, kurių išdavys visi gerai žinote.

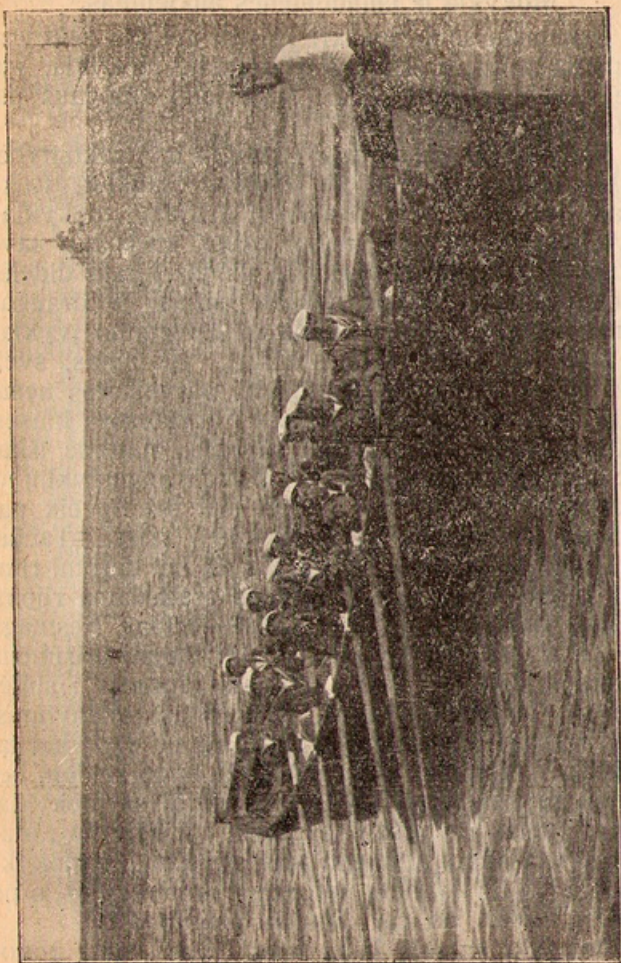
Aukščiau suminėtu įvykių akivaizdoje ne gailėtis turime, bet pajusti atsakomybę už mūsų jaunąją kartą, kuri šaukte šaukiasi vadovybės. Reikalinga pasiskubinti jai padėti, paduoti jai ranką, išvesti į kitą kelią, nušviesti tą baurų nelaimingą jos gyvenimą ir parodyti jai kitą pasaulį. Reikalinga jai nurodyti kitos idėjos, siekiai ir užjaviniai. Reikalinga jai duoti kitas tautai ir visuomenei naudingas darba ir paskelbti jai nežinomus ligi šiol kitus idealus. Ji reikalinga patraukti į naują didvyrišką

darbą ir jai reikalinga įrodyti jos atsakomybę už tautos ateitį.

Nemanykite, jog tiktai ši jaunuomenės dalis reikalinga mūsų pagalbos. Vidutinio luomo kiek pasiturinčių tėvų vaikai nė kiek ne laimingesni: ir jie išblyškę, nesveikatingi moksleiviai, amžinai kalą pamokas; anksti rytą tingiai keliai iš lovų, nuėję mokyklon sėdi ligi pietų nuvargę ir išalkę; namie papietavę vėl susikuprina ant knygos ligi nakties arba pusiaunakčio. Ir jų gyvenimas pilkas, ir jie išauga su nenormale dvasia ir nesveiku, silpnu, lengvai ligų įkandamu kūnu. Geriausiu atveju tai yra tik darbščios skruzdės, tačiau **mums juk ne skruzdės reikalingos, bet ereliai, ne silpnos, bejėgės, bet geležinės, patvarios rankos, kaip uola tvirti būdai, nesulaužoma valia ir amžina energija.**

Taigi su tokiais savumais karta mums reikalinga, tik tokia galės tautą palaikyti. Tik tokia tauta galės gerai gyventi iš savęs ir del savęs.

Jūrų skautai.

Mokykla ir jaunuomenės auklėjimas.

Priminsiu seną posakį: žmogų auklėja šeimyna, bažnyčia, draugai, knygos ir pagaliau mokykla. Visi šitie veiksniai daro įtakos kiekvieno žmogaus pasaulėžiūrai ir būdui.

Daugiausia užuojautos, rūpesčio ir atsakomybės reiškia tėvai. Tačiau jie visiškai išauklėti vaiko negali (protiškai bei dvasiškai auklėja mokykla), gi šiaip negali bėgioti paskui vaiko, kuris turi savo draugų ir pažįstamų, darančių vienas kitam didelės įtakos. Reiškia, vaikus auklėja dalinai jų draugai, dalinai knygos, dalinai atsitiktini gyvenimo įvykiai.

Mokykla laiko savo obalsiu: žinojimas, sveikata, būdas. Žinių, tiesa, papildo, o sveikatos nesuteikia — dargi atima. Pereinant į aukštesnes klases, mokinio sveikata vis labiau silpnėja. Matome iškasas: „ant grindų nespiaudyti“, o pačių spiaudyklių ne kiekvienoje klasėje rasi — ligi šiol tas beveik patenkindavo mokyklą kūno lavinimo srity. Tačiau pastaruoju laiku šitoje srityje vis tik jau daromi rimtesni žygiai — plačiau ir rimčiau pradedama rūpintis kūno kultūros klausimu. Toliau—būdas. Nesmagu apie tai ir kalbėti, nes kiekvienam tuojau prisimena mokyklos laikai su visais mokinių „šposais“: suflevavimus, veidmainiavimus, skundimus, melavimus, vagiliavimas! Kas galėtų užginti, jog ne mokykla tai išauklėja?! Žinoma, tokia mokykla buvo seniau, bet ne kiek geresnė šituo atžvilgiu ir šių dienų mokykla. Vienas žymus prancūzų rašytojas į laikraščio „Martin“ ankieta šitaip atsiliepė apie įspūdžius iš mokyklos laikų: „Ligi 20 metų nepakenčiau mokyklos, o po 20 metų ėmiau jos dar daugiau neapkęsti“.

Mokykla kartais būna labai žiauri, nes, kovodama su tinginyte, žudo gyvasias jaunuolio pajė-

gas. Ji reikalauja mokytis, o mokslas reikalauja atminties, „kalimo“. O ką gi gyvenimas sako? Kad būti supratingu, apukriu, išsilavinusiu, reikia daugiausia gyventi gamtoje, nes tiktai susigyvenimas su gamta daugiausiai lavina žmogaus pojūčius, pastabumą, gaivina visą kūną. Mokslas reikalauja turėti sveiką, lengvą, nenuvargintą galvą. O gyvenimas šaukia: Sveikam kūne — sveiki jausmai ir sveika mintis.

Kad šie „užmetimai“ neatrodytų nieku nepagrįsti, nurodysiu vieno žymaus profesoriaus žodžius: „Net ir geriausioms mokykloms daug trūksta, kad galėtų atvirai prisipažinti, jog jos auklėja“.

Iš viso to, kas aukščiau pasakyta, matyti, jog būtinai reikalinga auklėjimas pradėti kaip tik iš kito galo: būdas, sveikata, žinojimas. Kaip tik tokį tikslą turi naujausioji jaunuomenės auklėjimo sistema — skautystė, kuri stengiasi ne nugalėti mokyklą, bet ją papildyti.

Mokykla nuolatos žengia pirmyn, vystosi, evoliucionuoja, visi be išimties mokytojai ir pedagogai nusidirba. Šitie žmonės neturi laiko būti auklėtojais, nes jie (gal būt tiktai su nežymia išimtimi) yra gyvenimo verčiami būti valdininkais savo ir savo šeimynos buičiai pagerinti. Be to, daug mokytojų nuo šito darbo atitraukia politikavimas, visuomeniškas darbas, nesveikata dėl blogių gyvenimo sąlygų ir mokyklų butų ir kiti pašaliniai darbai bei užsiėmimai. O čia dar prisideda lavinamieji mokytojų kursai per vasaros atostogas. Vienas kitas mokytojas susirūpinęs gal tik dėl tobulesnės pamokų dėstymo metodikos. Tai ir nenuostabu, matant tokį reiškinį. O, deja, taip juk tikrai yra gyvenime.

Auklėjamoji skautystės sistema.

Vaikas, kol dar būna šeimynoje ar mokykloje, beveik nepakliūna blogon įtakon, bet savo laisvu laiku patenka į: draugai, dažniausia blogi ir taip pat be priežiūros, blogos, niekieno nekontroliuojamos knygos, uždrausti paveikslai, nepadorios atviros vaikėžų tarpe šnekos, kinematografi ir t.t. Kalbamas laisvalaikis daro didžiausios įtakos berniukui — jaunuoliui, todėl jis ir reikalinga tinkamai sunaudoti auklėjimo reikalams. Tai nužiūrėjo gabus auklėtojas, didis vaiko sielos žinovas, anglų generolas Robertas Baden-Pewell'is (Baden-Paulis), kuris mūsų šimtmečio pradžioje sugalvojo praktišką auklėjimo sistemą — skautystę (scouting). Šis sąjūdis rado nepaprasto pritarimo visose įvairios kultūros tautose: jau prieš Didįjį Karą skautų būta visose šalyse, o Baden-Paulio vadovėlis „Scouting for boys“ („Skautystė berniukams“) nūn jau yra išverstas į visas pasaulio kalbas, išskiriant gal tik necivilizuotus eskimosus. Naujas sąjūdis išsiplėtė ne tik Europoje, bet ir Amerikoje, Azijoje, Afrikoje ir Australijoje. Negrai, japonai, kinai, siamiečiai ir kt. taip pat turi savo skautų bei skaučių.

Kalbamas sąjūdis nepaprastai greit plėtėsi, nes jam vadauti atėjo žymiausi įvairių tautų vadai bei visuomenės veikėjai, laikraštininkai, mokytojai, profesoriai, dvasininkai, karininkai ir kt. Skautystės rėmėjų eilėse matome tokius žymius vyrus, kaip Ruzveltas, Vilsonas, Kičeneris, Rozberi, Sesilis, Martinas, Fersteris, Homptonas, M. di Karpenja, H. Merti, A. Pikfordas, dr. Svoisikas, E. Teuberis ir d. k. Čekų skautiją globoja prezidentas Masarykas, Latvių — gen. Gopersas, Lenkų — gen. Haleris ir t.t.

Valstybės	Skautininkų		Skautų	
	1922	1924	1922	1924
1. Aigiptas	—	—	—	3,000
2. Amerika	120,430	148,490	403,152	512,962
3. Anglija (su kolonijomis)	20,268	23,460	291,647	359,857
4. Argentina	—	547	—	16,000
5. Austrija	100	43	1,680	1,050
6. Belgija	515	538	7,885	4,052
7. Brazilija	—	85	2,489	3,582
8. Bulgarija	—	—	—	200
9. Čekoslovakija	—	1,980	18,000	24,134
10. Čili	—	—	—	3,000
11. Danija	476	518	5,182	6,776
12. Ekvadoras	50	50	2,060	2,060
13. Estija	64	90	2,332	1,375
14. Graikija	853	853	14,300	14,300
15. Irakas	—	135	—	4,353
16. Ispanija	560	509	26,140	21,560
17. Italija	319	122	10,800	9,002
18. Japonija	—	—	—	30,000
19. Kinai	—	—	—	40,250
20. Latvija	39	121	848	2,958
21. Lenkija	231	1,515	32,000	50,100
22. Liberija	—	—	359	359
23. Lietuva	—	13	—	1,147*)
24. Liuksenburgas	—	86	900	1,000
25. Norvegija	354	458	6,400	8,200
26. Olandija	300	650	4,200	3,900
27. Panama	—	—	—	600
28. Peru	—	—	5,000	5,000
29. Portugalija	—	54	120	305
30. Prancūzija	541	983	10,915	14,150
31. Siamas	—	1,109	—	22,272
32. Serbija	30	152	600	3,276
33. Sirija	—	20	—	214
34. Suomija	—	88	1,203	1,099
35. Švedija	—	600	6,000	8,700
36. Šveicarija	228	248	3,869	4,454
37. Vengrija	416	416	14,350	14,350

*) Šiais metais šis skaičius yra padidėjęs ligi 3000.

Ir lietuvių tauta turi jau keletą tūkstančių skautų, kurie kas kartas vis tobulėja ir daugėja.

Aukščiau patiekiau žinių apie kitų valstybių skautijos padėtį ir jos augimą.

Čia patiekta įvairių kraštų organizacijų registracija 1924 m. Tarptautiniam Skautijos Biure Londone.

Kaip matote, skautystė visuose kraštuose prigijo ir vis labiau plečiasi kultūriškesnėse šalyse.

O dabar pasižiūrėkime, kas per vieni tie skautai. Iš žemiau paduotų davinių tesprenžia patys g. g. skaitytojai apie skautystės esmę ir uždavinius.

Skautu gali būti kiekvienas berniukas-junuolis nuo 12 ligi 20 metų, kuris pasirįžta vykdyti skautų įstatus ir pasiduoti skautų organizacijos drausmei bei tvarkai. Stodamas skautų draugovėn, jaunuolis privalo turėti tėvų arba globėjų leidimą ir po to vėliau duoti skauto įžodį, kuris šitaip skamba:

Brangindamas savo garbę, aš pasižadu: ištikimai tarnauti Dievui ir Tėvynei; teikti pagalbą artimiems; vykdyti skautų įstatus.

Skautų įstatatai:

1. Skauto žodžiu galima pasitikėti.
2. Skautas yra ištikimas Dievui ir Tėvynei.
3. Skautas tarnauja artimiems.
4. Skautas yra artimo draugas ir kiekvieno skauto brolis.
5. Skautas yra mandagus.
6. Skautas yra gamtos ir gyvulių globėjas.
7. Skautas yra klusnus savo tėvams ir vyresnybei.
8. Skautas yra linksmas.
9. Skautas yra taupus.

10. Skautas yra skaistus savo mintyse, kalboje, darbuose ir nesinaudoja nuodais: negeria ir nerūko.

Priimtas*) į draugovę naujokas, savo gyvenimo būdu (draugovėje, mokykloje ir namie) įrodęs savo suskautėjimą, nenusižengdamas skautų įstatams, dalyvavęs bent trijose skautų iškilose (iškila kelioms valandoms), ne ankščiau kaip po dviejų mėnesių, draugininkui leidus, laiko kvotimus į III-jį skauto laipsnį sulig šiais reikalavimais:

1. Mokėti (mintinai) skautų įstatus, įžodį, obalsį ir mokėti paaiškinti jų prasmę ir reikšmę; paaiškinti, kas tai yra skautai.

2. Mokėti skautijos, Lietuvos skautijos ir savo draugovės istoriją; žinoti, kas pasaulio skautų (šv. Jurgis) ir Lietuvos skautų (šv. Kazimieras) globėjai, skautijos ikūrėjas, Lietuvos Skautų Šefas, Lietuvos skautams remti draugijos Pirmininkas, Skautijos Vadas, tuntininkas, draugininkas ir žinoti skautijos štabo, tuntininko, draugininko, savo draugovės būrininkų ir savo skilties narių adresus.

3. Aprašyti Lietuvos vėliavą, Vytį ir organizacijos ženklelį; mokėti Lietuvos ir skautų himnus (žodžius ir melodiją) ir bent dvi patriotiškas dai-

*) Lietuvoje nūn esama dviejų atskirų skautų organizacijų: Lietuvos Skautų Asociacija ir Lietuvos Jūrų Skautija. Šiom abi organizacijos vadovauja Lietuvos skautams remti Draugijos Taryba ir Lietuvos Skautų šefas A. Stulginskas (Respublikos Prezidentas). Čia paduota programos iš Liet. Jūrų Skautijos statuto, nes šios yra sunkesnės, kaip Liet. Skautų Asociacijoje. — Jūrų skautijoje esama trijų laipsnių jungų (skautų) ir trijų laipsnių jūros skautų. Aukščiau pateikta kaip tik jungų laipsnių programos.

nas; žinoti, kas ir del ko yra draugovės globėjas (Šefas).

4. Mokėti skautiškai sveikintis ir duoti ženklus ranka (lazda), švilpuku, dūmais ir žygiuotės ženklus; mokėti šiuo rikiuotės veiksmus vykdyti: skilties sueiga, ramiai, laisvai, galvos sukiniai, sukiniai vietoje (kairėn, dešinėn, aplink), žengte ir bėgte marš ir sustok.

5. Mokėti rišti šiuos mazgus ir žinoti, kuriais atvejais jie vartojami: 1) gerasis, 2) audėjų, 3) kalinio, 4) piemenų, 5) negyvoji kilpa, 6) trumpinimas, 7) žvejų ir 8) ryšulio mazgai.

6. Žinoti arčiausio gydytojo, vaistinės, ligoninės, policijos nuovados ir gaisrininkų komandos adresus.

Ne ankščiau kaip po 6 mėnesių ir ne vėliau kaip po 2 metų III-jo laipsnio skautas, kuris stengiasi skautiškai gyventi, sistematiškai gimnastikuojasi bei sportuoja, dalyvavęs pėsčias penkiose skautiškose iškilose (iškila ištisai dieną), įtraukęs skautijon vieną berniuką ir parengęs jį kvotimams į III-į skauto laipsnį, laiko kvotimus į II-į skauto laipsnį sulig šiais reikalavimais:

1. Pirmoji pagalba: apsaugojimas žaizdų nuo apkrėtimo, jų tvarstymas, kraujo tekėjimo sulaukymas; apalpimas, paspringimas, nuodingi sužeidimai, kaulo perlūžimas, apdegimas, nušalimas, skęstančio gelbėjimas, elektros nutrenkimas, dirbtinas kvėpuojimas, neštuvų padirbimas ir sužeistųjų pernešimas.

2. Morsės signalizacija (siųsti 15 ir priimti 12 raidžių per minutę) ir semaforų signalizacija (siųsti ne mažiau kaip 25 raides per minutę).

nutes.

3. Pereiti skautų bėgsu 1 kilometrą per 8 minutes.

4. Skautišku būdu matuoti: aukštį, plotį, svorį, srovės greitį (taip pat ir iš akies su klaida ne didesne kaip 25 %).

5. Surasti pasaulio dalis sulig kompasu, laikrodžiu, žvaigždėmis ir kitais gamtos pažymiais.

Ir Aigipte esama skautų.

6. Kimo žaidimas (iš 24 daiktų atminti bent 16).

7. Sekti pėdsakus per 1000 žingsnių laike 20 minučių.

8. Sukurti laužą (sunaudojus ne daugiau 2 degtųjų) ir išvirti pietus iš trijų valgių.

9. Mokėti plaukti ir valtį valdyti.

10. Nukirsti medį ne mažiau 12 cm. skersmens ir nugenėti nuo šakų.

11. Padirbti skautų stovyklos modelį.
12. Žinoti 15 skautiškos lazdos vartojimo būdų.
13. Padirbti draugovei naudingą kokį nors daiktą.
14. Mokėti lopyti rūbus.
15. Turėti paties uždirbtų 10 lt.
16. Mokėti Lietuvos istoriją ir geografiją.
17. Žinoti skautijos statutą.

Ne ankščiau kaip po šešių mėnesių ir ne vėliau kaip po pusantrų metų II-jo laipsnio skautas laiko kvotimus į pirmąjį skauto laipsnį sulig šiais reikalavimais:

1. Turėti paties uždirbtų 20 lt.
2. Pirmoji pagalba: į ledą ilūžus, arkliui įsibėgėjus, nusinuodijus, apsvaigus, paspringus, pasikorus, pasiutusiam šuniui įkandus; žinoti žygiuotinę vaistinėlę, atskirtį išnėrimą nuo nulūžimo, užgavimas, nuspaudimas, ligonių slaugymas; mokėti apsieiti su ligoniu, sergančiu apkrečiama liga, gesinti gaisrą, ištraukti iš šulinio, žaizdas tvarstyti, dėt kompresus, votis gydyti; suteikti pagalbą nuo galvos, dantų, vidurių skaudėjimo.
3. Morsės signalizacija (siųsti 27 ir priimti 20 raidžių per minutę) ir semaforų signalizacija (siųsti ne mažiau 30 raidžių per minutę).
4. Pagrindinė topografija; žygiuotinė nuotrauka (kroki) 3 klmtr., nuotrauka iš akies 2 klmtr. radiusu ir maštabinė nuotrauka ne smulkesnė 1: 10000; mokėti naudotis ir skaityti žemėlapi.
5. Per upę persikelti, padirbti 5 mtr. ilgio tiltą, palapinę, padirbti krosnį lauke 3 būdais ir iškepti duonos.
6. Nuvokti plotį, aukštį, skaičių (dydį), laiko ilgį ir nuvokti atstumą ligi 1500 žingsnių su klaida ne didesne 20 %.

7. Pėdsakų ieškojimas ir žvalginėjimas.
9. Žinoti savo apylinkės istoriją, piliakalnių ir kitas istoriškas vietas.
10. Valdyti valtį vienam ir nusiirti 5 kilm. (ir atgal); nuvykti dviračiu 25 kilm. (ir atgal); nujoti raitam 10 kilm.; kiekvienu atveju sustatyti raportą apie atliktąją kelionę.
11. Padirbti lapinės, palapinės, tilto, lovos ir neštuvų modelius.
12. Žinoti bent 20 Lietuvos krašto augalų ir 20 gyvulių ir papasakoti jų savumus.
13. Įtraukti skautijon 3 jaunuolius ir parengti juos į III-jį skauto laipsnį.
14. Mokėti Lietuvos istoriją ir geografiją (placios žinios).
15. Mokėti draugovės rikiuotę.
16. Mokėti kinkyti arklių ir valdyti jį važiuojant.
17. Mokėti praktiškai pritaikinti lengvąją atletiką skautystės srityje (bėgimai su kliūtimis, šokimai aukštyr ir tolyn; kopti į medžius, aukštas tvoras, kopėčias, stogu ir p. — reikalinga parinkti tokie dalykai, kurie galima pritaikinti pionierių darbui ir skautų lauko tarnybai).
18. Mokėti apsieiti su šaunamuoju ginklu, šaudyti, išnarstyti ir sudėstyti ginklą.
19. Mokėti stovyklos ir lauko tarnybą skautystės srityje.
20. Mokėti vesti susirašinėjimus ir žinoti raštinės tarnybą.
21. Mokėti fotografuoti ir pagaminti fotografijų nuotraukas.
22. Išbūti bent dvejose ldisavaitinėse stovyklose.

Šitie laipsniai įgijami per keletą metų*). Po to seka Vyčio laipsnis: reikalinga būti I-jo laipsnio skautu ir turėti 6 specialybes: sanitaras, šaulys, plaukėjas, gaisrininkas, keliarodis (vadovas) ir sportininkas.

I-jo laipsnio skautas pasirenka ištisą eilę specialybių bei amatų, kurie įgijami po tam tikrų kvotimų ir kurie turi nelengvas programas, kaip antai: sanitaras, slaugytojas, gaisrininkas, gyvulių globėjas, stalius, kalvis, skardžius, mechanikas, elektrotechnikas, odadirbis, audėjas, spaustuvininkas, visadirbis, skalbėjas, siuvėjas, mūrininkas, kalnakasis, žemdirbis, daržininkas, pienininkas, paukštininkas, bitininkas, girininkas, lakūnas, topografas, geologas, astronomas, vertėjas, raštininkas, gamtininkas, fotografas, muzikas, trimitininkas, šaulys, pėdasekys, žvalgas, plaukėjas, pionierius, ženklautojas, telegrafautojas, kyščiautojas, (fechtuotojas), dviratininkas, raitelis, virėjas, irklautojas, vairininkas, jūrininkas, žvejys ir t.t.

Turiu pabrėžti, jog per visus tuos kvotimus skauto laipsniams ir specialybėms įgyti skautas prieš skautininkų (instruktorių, vadovų) komisiją turi praktiškai parodyti ne ką žino, bet ką jis moka dirbti. Darbas skautystės laikomas auklėjimo pagrindu.

Tam skautystės mokslui išeiti laisvalaikį daromos sueigos, per kurias vyksta kalbami užsiėmimai, pedagogiški ir sportiški žaidimai ir daromi draugiški pašnekesiai, visiems skautams juose dalyvaujant. Per pašnekesius gvildinama - skiepijama jaunuolių

*) Jūrų skautijoje I-jo laipsnio skautas, sukakęs 15 metų ir gydytojui leidus, laiko kvotimus į III-į jūros skauto laipsnį.

sielai dorovė (skautų įstatų dvasioje). Skautams yra įvesti visus jaunuolius patraukiantieji organizacijos, laipsnių ir garbės (už pasižymėjimą) ženklai, graži ir patogi uniforma, paradai — iškilmės, šventės (šv. Jurgio, visų skautų patrono šventė; Lietuvos skautų švenčiama ir šv. Kazimiero šventė; Motinos Diena gruodžio 1 d.—motinai ypatingam malonumui suteikti — ir kt.). Labai griežtas yra „geležinis įstatas“, kuris reikalauja pavyzdingai, gerai mokytis.

Daroma dažnos iškilos į laukus, miškus, paupius, rengiama tyrame ore stovyklos, kuriose gyvenama sulig griežta ir skautų mielai vykdoma dienotvarkė. Ten, gaivinančioje gamtoje, susibūrusioje šeimynoje vykinama skautystės uždaviniai ir skiepijami jos obalsiai, ten stiprinama jaunuolių sveikata ir jėgos, ten gyvenama be patogumų palapinėse bei lapinėse, pačių gaminama valgis ir rūbai taisomi, ten einama praktiškojo gyvenimo mokykla. Ten bendramanių draugų susigyvenime lavinasi ir vystosi idealūs žmogaus būdo savumai: savarankiškumas, drąsa, sumanumas, ryžtumas, atkaklumas, pasiaukojimas, energija, narsumas, patvara apsukrumas, susivaldymas ir t.t. Šitoje savanorio skauto tarnyboje praktiškai lavinama ištikimybė Dievui ir Tėvynei.

Skautų vadovai yra taip pat jaunuoliai (tik skautininkai ir aukštesni viršininkai—subrendę žmonės), reiškia, jaunuomenę auklėja pati jaunuomenė, aukštų, kilnių idejų vedama. Taigi čia veikia patys įtakingiausieji veiksniai (faktorai).

Deja, dėl vietos stokos negalima skautystė plačiai nušviesti, tik trumpai priminsiu, jog savo tikslui pasiekti ji griebiasi labiausia jaunuolius patraukiančių priemonių, kaip tas žmogus, meškerioda. mas.

Tuo būdu matote, jog savo noru įstojęs skautijon jaunuolis būna nuolatinėje auklėtojų įtakoje namie—tėvų arba globėjų, o nena mie—mokyklos ir skautijos įtakoje. Tokioje reikšmingoje ir auklėjamojoje įtakoje jaunuolis išbūna ligi subrandimo amžiaus, ligi 18-20 metų, brędamas skautijoje. Per tą laiką jis, be abejo, labai žymiai pasitaiso, išsiauklėja jo būdas, sustiprėja sveikata ir kartu įgijama mokslo ir šiaip gyvenimo žinių lobis.

Taigi dabar jau iš keleto bruožų matote, jog skautystė papildo mokyklą ir taiso jos žymesnius trūkumus, lavindama jaunuomenę protiškaiai, dvasiškai ir kūniškai.

Susirūpinkime Lietuvos ateitimi!

Kitose šalyse skautystė yra globojama valstybės, dažniausia randasi Švietimo Ministerijos žinioje. Skautų organizacija labai gerai pastatyta skautystės giminėje, Anglijoje, bet dar geriau — Amerikoje, kurioje skautininkai (daugumoje mokytojai) gauna iš valdžios net algą ir kitos rūšies pagalbą. Ir visuomenė ten labai gausiai skautiją šelpia ir remia. Amerikoje priėjo net prie to, jog vieno miesto (nepamenu kurio) administracija 1922 m. buvo vienai dienai pavedusi skautų valdybai visą miestą ir jo valdymą. Ir ką gi? Jaunuoliai puikiausiai atliko savo pareigas administracijos, policijos, pirmosios pagalbos, gaisrininkų ir kitos rūšies tarnyboje. Matydama neabejotiną skautystės naudą ir reikalingumą, Amerikos valdžia mėgsta dažnai daryti skautams panašių įvairių bandymų — dėl to ją stropiai ir palaiko.

Kitose šalyse skautija taip pat randa valdžios ir visuomenės užuojautos ir gauna lėšų bei kitos pagalbos skautiškai lavintis bei tobulintis.

Kas kita Lietuvoje. Pas mus skautija įkurta tik 1918 m. spalio 1 d. Skautų draugovės daugėja ir auga. Jau daug nuveikta, toli nužengta, bet mūsų skautija negali geriau tarpti ir tobulintis, nes: neturi skautystės vadovėlių, trūksta vadovų (skautininkų), neturi lėšų dalykui rimčiau pastatyti. Turint daugiau vadovėlių, atsirastų daugiau ir skautininkų. O visuomenei labiau parėmus šitą sąjūdį, pastarasis apimtų platesnes jaunuomenės minias.

Ir mūsų valdžia jau parodė savo palankų nusistatymą skautijai: 1924 m. suteikė pašalpos 15,000 litų mūsų skautų atstovams (43 žm.) nuvažiuoti Danijon į pasaulinį skautijos suvažiavimą.

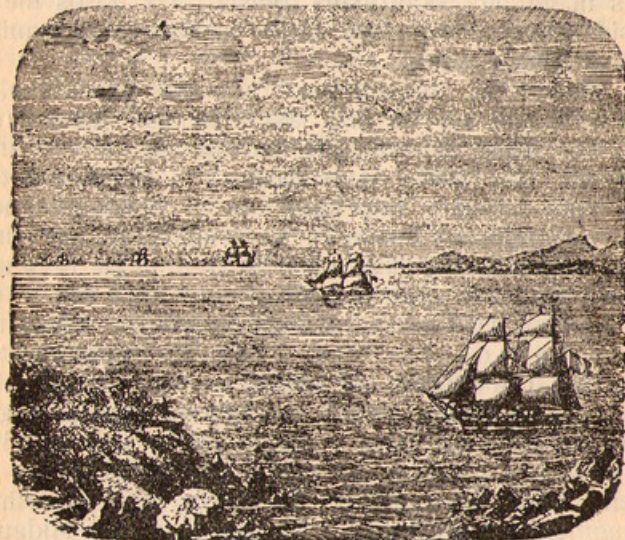

Lietuvių skautai dar pirmą kartą pasirodė pasaulio atstovams ir puikiai rekomendavo mūsų tautą, jos patriotiškumą ir kultūrišką subrendimą. Lietuvos vyriausybė pono Gaivanausko (buv. ministerių pirmininko) asmeny aukštai įvertino Lietuvos dalyvavimo svarbą minėtam suvažiavime — ir neapsivylė.

Skautystę remiančioji visuomenė yra susispietusi Lietuvos skautams remti draugijoje, kurios tikslas — šelpti skautų organizacijas ir kontroliuoti skautų vadovybę ir jos darbuotę. Ši draugija, visuomenės silpnai remiama, dėl negausaus narių skaičiaus ir dėl lėšų stokos, deja, silpnai savo uždavinį vykdo.

Tautiečiai! Jeigu jums rūpi jūsų pačių tautos ir būsimųjų kartu gerovė, jeigu mums yra brangi nepriklausomybė ir jeigu jūsų sąžinė jaučia atsakomybę už Tėvynės likimą ir būsimųjų kartų gerbuvį, — susidomėkite savo vaikų bei jaunesniųjų brolių auklėjimu. Jūs visi norite matyti mūsų tautą sveiką, tvirtą, laimingą ir norite, kad jaunoji, augančioji šių dienų karta išaugtų dorais, blaiviais, darbščiais ir savarankiškais žmonėmis, kurie dėl Lietuvos laisvės nesigailėtų savo jėgas ir gyvybę paaukoti ir sugebėtų laimingai, nepriklausomai gyventi, gerbdami mūsų iškovotą nepriklausomybę. Tokių žmonių turime pagaminti — išauklėti. Jei patys neturite laiko ir užtektingai patvaros tam darbui pasiaukoti, tai bent padėkite kitiems, kurie tą uždavinį plačiai vykdo. Taip pat žinote, jog šito tikslo rimčiausia siekia mūsų skautija. Tad tikrai padėkite jai tą tikslą pasiekti, už tai Tėvynė ir mūsų skautija bus jums per amžius dėkinga. Visuomenė ir valdžia gausiai sušelpia įvairias drau-

gijas ir organizacijas su siaurais tikslais. O skautų organizacija, savęs negarsindama, ligi šiol vis dar yra mūsų visuomenės pamiršta ir jokiais šaltiniais negaivinama — nestiprinama, o juk be plačiosios visuomenės užuojautos ir tam tikros pagalbos joks

Jūrų skautijos ateitis.

didis, kad ir kilniausias, darbas neįmanomas. Žinoma, mes ne greit susilyginsime su anglų tauta, kuri į skautystės įkūrėjo gen. Baden-Paulio atsišaukimą sudėjo du su puse milijonu skautystės darbui! Bet kiekvienas žmogus juk visada gali šį tą padėti — tad stokite į Lietuvos skautams remti draugiją,

ten jūs sužinosite, kuo galima prie to kilnaus, milžiniško darbo prisidėti.

Tėvai ir vaikų globėjai! Nedarykite kliūčių savo sūnums bei dukterims stoti skautijon, kuo galėdami remkite tą gražų jų pasiryžimą. Pirkite jiems skautiškų knygelių ir laikraščių, kurie aprėš juos ta galinga skautystės dvasia. Už poros metų apsidžiaugsite, nepažinę savo pasitaisiusių, žymiai suskautėjusių vaikų.

Mokytojai, dvasininkai, atsargos karininkai! Jūs arčiausia stovite prie jaunuomenės, jums daugiausia tenka jai vadauti mažame ar didesniame laipsny. Jau pačiu savo paskyrimu jūs parodote, jog jums daugiau, kaip kam kitam, rūpi jaunuomenės parengimas būsimam savarankiškam gyvenimui. Manau, jog jūsų visų širdyse dega tėvynės meilės ugnis, ir neabejodamas, jog visiems vienodai rūpi Lietuvos gerovė ir augančios kartos ateitis, kiekvienu jus stoti į vadaujančias skautų eiles. Visur būsite jaunuomenės sutikti, visi jumis apsidžiaugs. Paaukokite tikrai porą valandų darbo per savaitę — skautijos pamatas sutvirtės, darbas prasiplys ir greitu laiku skautystė ir Lietuvoje taps visuotiniu visuomenės auklėjimu. Atsidūrusios ant slidaus kelio jaunuomenės siela šaukiasi pagalbos ir tvirtos tinkamos vadovybės. Išklauskite to šauksmo, nebūkite jam kurti. Stokite į darbą po skautijos vėliava!

Ir jūs, sporto federantai! Susirūpinę savo dvasios bei kūno galių vystymu, nepamirškite savo jaunėnių tautiečių — skautų. Ne viena skautų draugovė dažnai atvyksta pas jus kūniškai pasimikliniti. Nesišalinkit nuo jų, kuo sugebėdami teikite jiems reikalingos pagalbos, kuri duos neabejotinai

gerų vaisių. Jūsų obalsis — per jėgą ir grožį sukelti visą tautą dvasiai plėtotis ir reikštis, tad jam vykinti gyveniman pradėkite nuo savęs ir nuo skautų.

Tautiečiai lietuviai! Jūsų valios priklauso Lietuvos likimas ir būsimųjų kartų gerbuvis! Tad rimtai susimąstykite dėl šito rašinio iškeltų minčių, o toliau elkitės savo sąžinės nurodymu: kas į Lietuvos skautams remti draugija, kas į skautijos bei jūrų skautijos eiles dirbti.

Nevenkime darbo dėl Tėvynės! Ji nuo Didžiojo Vytauto laikų ilgus amžius sunkiai ir pragaištingai kentėjo žiaurią vergovę — kurkit Jai galimumus bent dabar laisvai ir gyvai kvėpuoti. Parodykime, jog mes esame verti garbingo lietuvio vardo, turime teisę, norime ir galime laimingai, nepriklausomai gyventi visų kitų pasaulio tautų šeimoje. Mažiau kalbėdami stokime į milžinišką ir kilnų tautos atgimdymo darbą!

Tik skautystės keliais išvesime savo Tėvynę į šviesią, laimingą ateitį.

Kaunas, 1925 m.

SKAUTIŠKOJI LITERATŪRA LIETUVIŲ KALBA:

P. Jurgelevičiaus **Pirmieji skauto žingsniai**, „Ateities“ leidinys. 1920.

„ „ **Piliečių auklėjimo mokykla — skautybė**, „Švyturio“ b-vės leidinys. 1920.

„ „ **Lietuvos ateitis**, 1925.

Spaudoje:

P. Jurgelevičius **Skautų vadovas**. Skautystės vadovėlis.
„ „ (sulietuvintas vertimas) Gen. R. Baden - Powell'io **Skautybė**.
